

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

67. An laicus in articulo mortis, si Sacerdos non adsit, possit seipsum communicare, & alios? Et deducitur quod propter periculum irreuerentiae potest laicus Eucharistiam tangere, ne Eucharistia ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Scotia, quae in Anglia martyrium subitura, sacramentum Eucharistiae quod secum habebat, propriis manibus sumpsit.

3. Imò contra Fagundez præcept. 3. lib. 3. cap. 1. n. 10. Sylvestrum ver. Eucharistia quæst. 4. & alios, putant aliqui non solum laicum posse in periculo mortis, si non adfit Sacerdos idoneus, se ipsum, sed etiam alios communicare. Et licet hæc opinio intolerabilis vocetur à Soto in 4. sent. dist. 23. quæst. 1. art. 3. tamen mihi probabilis videtur cum Valentia tom. 4. disp. 6. quæst. 10. punct. 1. in fine, & illam docet novissimus Layman ubi supra, & Coninch; nam id nec naturalis, nec divini Christi præcepto repugnat; neque vllus canon Ecclesiasticus reperitur, qui id prohibeat, quia cap. pervenit. dist. 2. de consecrat. loquitur extra casum necessitatis. Nec valet Ecclesiae consuetudo in contrarium. Nam respondeo, quòd fieri potest longissimo tempore, licet hoc factum nunquam fuerit, saltem, ut aliis innotesceret: non quòd hoc facere illicitum sit, sed quia casus ex se ipso rarissimus sit.

4. Notandum est tamen hic obiter, quòd si magnum festum adfit, & Sacerdos sacrificare non possit, possit quidem cum tali casu, scandalo cessante, ex sacratio Eucharistiam accipere, & se ipsum communicare, si alius sacerdos non adfit, & hoc etiam præsentente diacono. Ita Suarez, Layman, Coninch, & nos alibi.

RESOL. LXVII.

An laicus in articulo mortis, si Sacerdos non adfit, possit se ipsum communicare, & alios? Et deducitur, quod propter periculum irreverentiae potest laicus Eucharistiam tangere, ne Eucharistia veniat in manus infidelium, &c. Et docetur laicum ministrantem in tali casu Eucharistiam in peccato mortali, non peccare mortaliter? Et curissime inferitur, an Sacerdos possit sine veste sacra, & extra officium Missæ sacramentum Eucharistiae conficere, ut ægrotus moribundus impleat præceptum divinum sumendi in dicto articulo Viaticum? Ex part. 5. tr. 3. Res. 47.

Sup. conten- to in hoc §. in Ref. 1. not. præterea §. Sed quid, & in Ref. 2. & in 3. tr. 1. Ref. 19. & in 2. §. h. i. not. & in Ref. 40. per totam, & in 200. 3. tr. 1. Ref. 16. citat in §. Et tandem post.

Sup. hoc supra in Ref. 39. §. 1. & 2. §. h. i. not. & in Ref. 40. per totam, & in 200. 3. tr. 1. Ref. 16. citat in §. Et tandem post.

Sup. conten- to in hoc §. in Ref. 1. not. præterea §. Sed quid, & in Ref. 2. & in 3. tr. 1. Ref. 19. & in 2. §. h. i. not. & in Ref. 40. per totam, & in 200. 3. tr. 1. Ref. 16. citat in §. Et tandem post.

Sup. his pro- velle sacra supra in tr. 1. Ref. 178. §. vltim. & in alii eius præ- not. & pro extra officium Missæ con-

§. 1. Negativam sententiam docet Hurtadus de sacram. Euchar. disp. 11. diff. 3. Præpositus in 3. part. quæst. 82. art. 3. dub. 1. n. 11. Faustus de sacra Euchar. lib. 1. quæst. 112. Tannerus tom. 4. disp. 5. quæst. 3. ad ab. 8. n. 182. Fagundez part. 3. lib. 3. cap. 1. n. 10. & Ochagavia de Sacram. tract. 3. de Euchar. quæst. 4. n. 7. Probatur ex canone 38. Concilij Carthag. vbi cum solum in casu necessitatis concedatur facultas ministrandi sacramentum Diacono, expressè videtur etiam in casu necessitatis denegatam fuisse facultatem Subdiaconi & aliis inferioribus ministrandi hoc sacramentum aliis. Huius autem conclusionis ea est ratio, quia cum hoc sacramentum non sit medium necessarium ad salutem, potius servandum est ius humanum constituens ministrum legitimum huius sacramenti, quàm ministrando illum in articulo mortis ad augendam gratiam ægroti, quia præceptum Eucharistiae in eo casu non obligat. Quod ex eo apparet satis esse probabile, quia aliàs ne ægrotus isto augmento gratiæ priuaretur, & ut impleret præceptum Eucharistiae, posset Sacerdos sine veste sacra, & extra officium Missæ sacramentum Eucharistiae conficere, quia hæc tantum sunt constituta de iure humano, quod nullus audebit assilmare. Aliqui recentiores aduersantur huic conclusioni, & opponunt nobis Regnum Scotiae, quae cum ad martyrium duceretur, Eucharistiam, quam servauerat, deuotè

sumpsit. Verumtamen propter hæc nostram resolutionem deserere non debemus, huiusmodi enim Regina potuit sibi Eucharistiam dispensare, vel bona fide credens id sibi licere, vel media dispensatione ad id concessa. Huc vsque Ochagavia.

2. Sed ego cum multis Doctoribus in 3. part. tract. 4. resol. 47. affirmatiuam sententiam tenui, quam probabilem esse fateor ipsimet aduersarij, vt Faustus, Tannerus, & Præpositus ubi supra, & hanc sententiam tenet etiam Mercerus de Sacram. quæst. 82. art. 3. num. 3. Chapeauilla de Sacram. Eucharistiae quæst. 6. Reginald. tom. 2. lib. 29. cap. 5. quæst. 5. n. 93. &c., qui apud me instat multorum est, Iacobus Granado de Sacram. in 3. part. contr. 6. tract. 12. disp. 1. n. 4. vbi contra Sotum, Henriquez, Sylvestrum, & alios docet probabile esse non solum Subdiaconum, sed etiam laicum infirmo morienti posse dispensare Eucharistiam, quia licet ministrare Eucharistiam ex officio conueniat soli Sacerdoti, non constat ex diuino iure prohibitum laico in casu necessitatis, & sine solemnitate. Ius verò Canonicum id non prohibuit in simili necessitate, nam licet administratio Eucharistiae absolute prohibetur laicis in illo canone Peruenit, eodem modo prohibetur omnibus qui non sunt Sacerdotes: ergo sicut Diaconi excipiuntur in necessitate, excipi poterunt laici, vt succurratur infirmo morienti. Confirmatur primò, quia olim Eucharistia per laicos deferbatur ad infirmos, vt testatur Eusebius lib. 6. hist. cap. 34. ergo eodem modo liceret in extrema necessitate, etiam si Sacerdos eam non mitteret. Confirmatur secundò, quia propter periculum irreverentiae potest laicus Eucharistiam tangere, imò & se ipsum communicare, ne Eucharistia veniat in manus infidelium, à quibus indignè tractetur: ergo etiam ad succurrendum infirmo morituro licet laico tangere, & dispensare sacram Eucharistiam, Ex quo sequitur, posse laicum in mortis articulo sibi ipsi porrigere Eucharistiam. Et hæc omnia docet Iacobus Granado ubi supra. Vnde satis remanet probabilis sententia affirmatiua, quam ego olim docui, licet contra me insurgat nouissimè Pater Ioannes de Lugo de sacramento Eucharistiae, disp. 18. sect. 1. n. 22. Sed, vt dixi, nostra sententia est satis probabilis.

3. Nota etiam laicum in tali casu ministrantem Eucharistiam moribundo in statu peccati mortalis, non peccare mortaliter. Ita Suarez, vt obseruat Tannerus ubi supra, & docet etiam Chapeauilla, & apud me certum est, qui teneo etiam Sacerdotes Eucharistiam ministrantes in peccato mortali, non peccare mortaliter. Vide Ochagaviam de Sacramentis, tract. de Eucharistia, quæst. vlt. n. 2.

RESOL. LXVIII.

An sit presens Parochus, vel alius Sacerdos, & nolens communicare infirmum existentem in periculo mortis, possit laicus supradictis renuentibus, & prohibentibus, infirmo sacram communionem porrigere? Et an in hoc casu Diacono tantum, & non aliis hoc permiffum sit? Et docetur non posse fieri legem, qua statuatur, quod neque in casu necessitatis extrema possit laicus Eucharistiam ministrare? Et inferitur, quod Regularis, vel alius Sacerdos possit ministrare infirmo Viaticum, si Parochus preses nollet ei ministrare, nec ad hoc licentiam concedere? Etiamque aduenitur infirmum, qui satisfacit præcepto sumendi Viatici de manibus sui Parochi, posse ab illo, vel aliis post aliquos dies in eadem infirmitate reci-

secrare, in dicto tr. Res. 132. §. 2. ad medium, à veri. confut. lit tamen.

Que hic est Res. antecessens.

Sup. hoc in Ref. 1. not. seq. §. Sed quid, prope finem, à veri. Tum denique, & in aliis eius annot.

Sup. hoc supra in Ref. 65 §. Itaque, & in aliis eius not. & pro vltima difficult. contenta à veri. qui teneo, huius §. supra in Ref. 25. & in aliis eius annot.